

..... Σ Η Μ Α

Ο.- Θά ἀνιούσετε τή λαογραφική ἐκπομπή τοῦ σταθμοῦ μας " Ποντιακοὶ ἀντίλαλοι ", πού γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης. Μουσική ἐπιμέλεια Ἡρακλῆ Κοκοζίδη.

..... τὸ σῆμα σβῆνει

Ο.- Ἡ ἐκπομπή μας, φίλοι ἀκροαταί, εἶναι λαογραφική. Τὸ ἀντικείμενό της εἶναι ἡ μελέτη τῶν στοιχείων τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Δημιουργός καί φορέας αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ὁ Ποντιακὸς λαός. Αὐτὸς διεμόρφωσε τὰ ἀθάνατα Ποντιακὰ ἔθιμα, διέπλασε τὰ ἥθη, τραγούδησε μὲ τρόπο λυρικό τῇ ζωῇ σέ ὅλες τίς πτυχές της.

Ἔθιμα λοιπόν, ἥθη, τραγούδια, συνήθειες, ὅλα αὐτὰ συνθέτουν τὸν Ποντιακὸ παραδοσιακὸ πολιτισμὸ μὲ ἐργάτη τὸ λαὸ μας σὰν σύνολο. Αὐτό εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ παραδοσιακοῦ πολιτισμοῦ, ἡ ὁμαδικότητα, ἡ ἀγωνυμία.

Εἴπαμε λοιπόν, πῶς κἀθε τι, πού ἀποτελεῖ στοιχεῖο τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ, εἶναι λαογραφικὸ καί ἐνδιαφέρει τὴν ἐκπομπή μας. Καί παρατηροῦμε - ἀσχοληθήκαμε κι' ἄλλοτε, ὅταν ἀναλύσαμε τὸ Ποιητικὸ ἔργο τοῦ Τσιρκινίδη -, ὅτι πολλές φορές ἔχομε ἐπώνυμα δημιουργήματα ἀνθρώπων, ὅπου ἡ ἀτομικὴ προσφορά, ὁ μόχθος μεμονωμένος δέν εἶναι, παρά μιὰ καθαρά λαογραφικὴ προσπάθεια. Οἱ ἐπώνυμοι αὐτοὶ ἐργάτες τῆς Ποντιακῆς λαογραφίας ἐμπνέονται ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποῖου φυσικὰ ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο κομμάτι, βαδίζουν ἐπάνω στὴ γραμμὴ τῶν παραδόσεων καί προσφέρονται κατόπιν στὴν ἐνίσχυση καί συνέχισή της.

Στοὺς ἐπώνυμους αὐτοὺς ἐργάτες τῆς Ποντιακῆς λαογραφίας ἀνήκει καί ὁ Γεώργιος Φιρτινίδης. Ὁ Φιρτινίδης εἶναι συγγραφεὺς θεατρικῶν ἔργων, ποιητὴς σατυρικῶν στίχων, καθὼς καί στίχων τῆς ἀγάπης καί τοῦ ἔρωτα. Ἡ νοοτροπία τῆς σκέψης, καθὼς καί τὰ θέματα τοῦ ἀποτελοῦν βασικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ λαογραφικοῦ ὕλικοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπέρρευσεν ἀπὸ τῇ δημιουργικῇ ζωῇ τοῦ Ποντιακοῦ λαοῦ.

Ἀκούστε ἓνα δίστιχο τῆς ἀγάπης τοῦ ἐπώνυμου ποιητῆ, γιὰ τὸν

ὁποῖο σᾶς μιλοῦμε καί παραβάλετέ το μέ τά ἄλλα Ποντιακά δίστιχα,
τά ἀνώνυμα.

Εἶσαι καί ἀσπροκόκκινος, ἄμυν γάλαν καί μῆλον,
τό κουςμέτι σ' ἔντισιαν θά ἔν, θά πογιατίεις κι' ἐκεῖνον.

"Ἐχεις τόσες χάρες, ἀγαπημένη μου. "Αν ἔχω τήν τύχη, νά σέ κερ-
δίσω, ἡ ἀγάπη, πού θά σοῦ προσφέρω, θά εἶναι ἀπέραντη. "Εσύ, κόρη γλυ-
κειά, θά γίνης Βασίλισσα τῆς ψυχῆς μου καί τότε οἱ χάρες σου θά
ἐπιδράσουν τόσο πολύ στή σιέψη μου, στήν καρδιά μου, στήν ψυχή μου.
Θά μέ κάνης κι' ἐμένα νά λάμψω, ἔτσι, ὅπως λάμπεις τώρα ἐσύ μ' αὐτές
τίς ἀπερίγραπτες ὁμορφιές.

.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ο.- Στό ἀκόλουθο δίστιχο παρατηροῦμε μιά πολύ πετυχημένη παρομοίω-
ση. "Ἡ ζωή μέ τούς ἀνθρώπους παρομοιάζεται μέ τό δέντρο καί τούς
καρπούς του.

"Ο κόσμος ἔν ἕναν δεντρόν κι' ἐμεῖς εἴμερ μεν βέδες,
ἀέτο' ἔρχουμε καί παμε καί ἔχ' μας ἐγλεντσέδες.

"Ἡ ζωή μας πολύ σύντομη. Λίγες εἶναι οἱ χαρές. Κι' αὐτές, ἅμα δέν
τίς χαροῦμε, τότε δέν ζοῦμε, σ' ἀλήθεια. Γι' αὐτό καί γινόμαστε δια-
σπαστά τῆς σύντομης αὐτῆς ζωῆς.

.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ο.- Δίστιχα τῆς ξενιτειᾶς τοῦ Φιρτινίδη. "Εμφράζεται σ' αὐτά καῦ-
μός καί πόνος μέ τόν ἴδιο ἀκριβῶς τρόπο, πού τραγούδησε ὁ λαός
μας τῆς ξενιτειᾶς του τά πάθη.

.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

τελειώνουμε

Θ.- "Εδῶ ~~ἀναφέρεται~~ τίς παρατηρήσεις καί τήν κριτική μας πάνω σέ δι-
στιχα τῆς ἀγάπης τοῦ Γεωργίου Φιρτινίδη.

Κλείνουμε τό πρόγραμμά μας μέ δυό ὁμορφους σκοπούς.

.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Κοντά σας καί πάλι τήν ἐρχόμενη Πέμπτη, αὐτή τήν ὥρα.

..... Σ Η Μ Α

Μετεδόθη ἡ λαογραφική μας ἐκπομπή " Ποντιακοί ἀντίλαλοι ".
Τό κείμενο ἔγραψε ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.

..... τό σῆμα σβήνει